

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

Szociális és megyei érdekeket képviselő hetilap. — A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Tompa Mihály-utca 10. sz.

Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés; továbbá előfizetések, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalás.

Telefon-szám: 52.

Telefon-szám: 52.

Felelős szerkesztő:

KOMÁROMY ISTVÁN.

Kiadó laptulajdonos:

ID. RÁBELY MIKLÓS.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona. Fél évre . . . 4 korona.

Egyes szám ára . . . . . 20 fillér.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor térfogata . . . 12 fillér.

Nyilttér sora . . . . . 40 fillér.

A szerkesztőség kéziratot nem ad vissza, bélyegtelen levelet nem fogad el. — Vidéki levelezőink kéretnek, hogy közleményeiket péntek délig megküldeni sziveskedjenek.

A kiadóhivatal hirdetést és nyilttéri közleményt csak szombat délelőtti 10 óráig fogad el.

Aratás előtt.

Aranykalással ékes rónaságainkon már megpendült az aratók kaszája; mi pedig aratás előtt állunk, kezd érní a kalász s a jó Isten még arról is gondoskodott, hogy gabonaéréskor hűvös, szeles idő legyen, mert a rekkenő melegben ilyenkor szorult szemü lenne a buza.

Magyarország elsősorban földművelő ország, a magyar ember elsősorban földművelő ember, azért nálunk a földművelő sorsától függ a többi ember sorsa. Ha jól üt be a termés, jókedvű a gazda és bővebben vásárol az iparosnál, kereskedőnél. Ez a három közgazdasági ág Smith óta a nemzetgazdaság együttes alapjának tekinthető.

Az ideai termést nem mondhatjuk elsőrendű, nagy termésnek, mert sokat elpusztított a mezei egér és a gyöngye tél, de sokat helyrehozott a tavasz és a nyár kedvező időjárása, jó esőbeosztása. Csak a hűvös idők miatt egy két héttel későbbre esik az aratás, mint más esztendőben. Ez azonban a legkisebb baj, csak más minden legyen rendben, akkor gyarapodni fog a gazdának erszénye.

Pedig az az egy relativ jó már is meg-

van, hogy másoknak nincsenek olyan jó kilátásaik, mint nekünk. Oroszországban nem lesz jó termés, Amerikára rájött az iszonyu hőség mostanában, ott nem lesz jó minőségű a buza.

A mi a mi termésünket illeti, az egészben véve megközelíti a múlt évi termés eredményét, de el nem éri. A földművelési miniszter hivatalos jelentése alapján búzából 44.3 millió métermázsra termés várható, rozsból pedig 12.6 millió métermázsra. E szerint a búzából kevesebb lenne a múlt évi termésnél 1.8 millió métermázsával, a rozsból pedig 673 ezer métermázsával.

Ha holdanként számítjuk a termést, akkor majdnem olyan termést várhatunk, mint tavaly, mert a buza kat. holdanként 7.64 métermázsra termésre nyújt reményt, a rozs pedig 6.71 métermázsára, míg a múlt évben a buza 7.65 mmázsa, a rozs 6.82 mmázsa holdankénti átlagtermést hozott.

De az ezidei terméseredmény hátramaradásának a legtöbb oka, hogy kevesebb a learatásra kerülő szántóterület, mert a kedvezőtlen időjárás és a mezei egérkárok miatt sok bevetett területet ki kellett szántani. Ez okozza azt, hogy a ta-

valyihoz hasonló termés mellett is kevesebb lesz a termés egész eredménye.

Magyarország termését vizsgálva, azt is figyelembe kell vennünk, hogy Ausztriával együtt mennyi lesz a termése és hogy mennyire van szüksége a két országnak együttevve, mert közös vámterületet alkotnak.

A búzára vonatkozólag a két országnak együttesen 67 millió mmázsa a fogyasztása és a vetőmagszükséglete, a várható együttes termés csak 61.8 millió mmázsa, így tehát 5.2 millió mmázssal kevesebb buza terem, mint a mennyire a két országnak szüksége van, rozsból szintén vagy 5.1 millió mmázsa behozatalra lesz szüksége a közös vámterületnek.

Ezek a számok arra utalnak, hogy a gabonaárak általában véve nem fognak esökkenni és a gazdák jó árakra számíthatnak, mert a termésünk nem lesz elég arra, hogy magunkat és Ausztriát elláthassuk vele.

Országos szempontból nézve, Magyarországnak érdeke az, hogy magas gabonaárak legyenek, mert Ausztriától így szeresheti vissza részben azt a sok milliót, a mit iparcikkjeivel tőlünk elvisz.

De az iparosnak és a kereskedőnek

TÁRCZA.

A Rimavölgye.

Mindenütt szép a tavasz ébredése. A tavasz első lehelete a mint megérinti a tél zord fagyát, a föld megszabadul bilincseitől; — az enyészlet romján új élet esirait éleszti és melengeti az első tavaszi napsugár.

Téli álma után a megpihent földből fű sarjad és rügy fakad; — jön a kikelet, a feltámadás.

Mindenütt szép a tavasz ébredése, de az erdős hegyek közzé ékelt kies fekvésű Rimavölgyén, a melyet ezer kanyarban szel át a gyorsvizű Rima, — különösen szép a természet megújódása, az új éltethozó tavasz ébredése.

A Rimavölgyének nagy része Cserencsényig úgy néz ki, mint egy nagy angolpark. A folyót körülvevő füzesek és a rétek mezgyeiben zöldülő fűzfabokrok, a melyek sűrűn borítják a buja tüvel takart vadvirágos réteket, egy méreteiben nagy, impozáns park benyomását kelтик a szemlélőben.

A mikor a tavaszi langy szellő elsuhan a völgy felett, s a napnak egyre erősödő sugarai elolvastják a földnek szüziféher takaróját, a hó réteget, — legelőször a fű kezd sarjadni. A szürke avar élénk, szemet gyönyörködtető zöld színt kap s rohamosan nő és erősödik.

Ezután a fűzák bontogatják halvány zöld leveleiket, majd az erdők fái változtatják színüket s a vörhenyeges színből a rügyek finom árnyalatban átmennek a halvány zöld színbe.

A kora tavasznak legelső virága a kikeleti fehér kis hóvirág, a hegyi lejtőkön már teljes pompájában hirdeti a természet ébredését, — az erdőkben és gyepek domboldalokon pedig a tágesszéjű kankalin csoportos virága díszíti a megújuló földet.

A réteken és mezőkön előbujnak a tavasz első hírnökei, az aranysárga virágú kököresin és a kikelet legkedvesebb virága, az illatos kis ibolya.

Majd a réti sóska, — a melyet köznyelven magvasnak neveznek, — terjeszkedik már jó nagyra nőtt sötétzöld leveleivel, ezt követi a kis fűrtös sárga virágú metelyvirág, a melynek csak addig tart rövid élete, amíg elvirágozik s aztán elszárad.

A vegetáció ezután már rohamosan fejlődik. A tavaszi termékenyítő essők kihúzzák a földből a növényzetet. A merre a szem lát, mindenütt úde zöld szín uralja a nagy természetet.

A nedves helyeken, a források, patakok és folyó partjain, a mocsárokon és zsombékos lápokon, — a melyekben a Rimavölgye bővelkedik, — a kék nefelejts és a sárga virágú kis mocsári gólyahír ékeskedik.

A napnak éltető melege napról-napra erős-

bödik; — beköszöntenek a meleg, verőfényes, felejthetetlen szép tavaszi napok.

Mindenütt az élet és fejlődés nyomaival találkozunk.

A réteket bársonyszerű fűpázsit és különböző színű és alakú tarka szinompában tobzódo virágzónyeg takarja.

Aranyszárnyu lepkék fürödnek s kergetik egymást a mindent éltető napsugarakban.

Zümmögő kis méhek röpködnek virágról virágra, szorgalmasan hordva köpükbe a virágok színes himporát.

Madárdaltól hangos az erdő, virágillattól balsamos a lég; minden örül az életnek, s dícsőíti a tavaszt, a feltámadásnak örök szimboliumát.

Olyan szép itt az élet! . . .

A kies fekvésű Rimavölgye vonzó, lebilincselő hatással van az emberre; — itt szebben virít a virág, kékebb színű az ég, tündöklőbbek a csillagok; itt jámborabbak és jobbak az emberek; — itt igazán szép az élet! Itt ezzel a bájos vonzó erejű környezettel az embernek szíve és lelke elválaszthatatlanul összeforr . . .

A nyugodt, csendes tavaszi estéken, — kis kertemben ülve, — gondolatvilágom visszazáll a múltba, . . . elmerengek . . . az a gondolat foglalkoztatja agyamat, hogy évezredek óta ez a keret a régi, — változatlanul egyforma; — évről évre buja fű sarjad a termékeny völgyön lombot hajt az erdő, énekelnek a madarak, a

is jobb az, ha a gazdának jobban megy a dolga, mert a jobb állapotban lévő gazdának nagyobb a vásárlóképesége és ennek a magyar ipar és kereskedelem veszi hasznát.

Távol legyen azért tőlünk a kicsinyes osztályirigység és torzalkodás azért, ha egyik-másik társadalmi osztályra javulnak a kilátások, ne akarjuk azért lerántani az emelkedőt, hiszen az emelkedéssel lépést tart a másiknak javulása, főleg a mi hazánkban, a hol minden előhaladás, minden gyarapodás a terméstől függ. Ha lehetne, inkább minden erővel fokozni kellene a termést okszerű, belterjes művelés által, így a földművelés emelkedése a jövőben maga után emelné az országnak minden gazdasági ágát és kulturáját.

A mi különösen a gömöri termés kilátásokat illeti, úgy tudjuk, hogy itt nálunk szintén voltak ugyan károk, de azok nem nagy terjedelműek és nem kiheverhetetlenek és a mi vidékünkön talán még szebb kilátással biztat a buza, rozs, árpa, mint hazánk más tájain s ha a gondviselés úgy örökös földjeink fölött aratás idején, mint eddig, akkor a gömöri gazda jó reményekkel nézhet az ős és tél elé, mert elég és jó minőségű buzája várható és az országos viszonyokból ítélve, jó ára is lesz annak, ami bizony jól esik a felvidéki gazdának. Mert itt, a mi görbe országunkban nem a lengő délibáb jelzi a földek határait, hanem könnyen áttekinthető egyiké a másik után és nem teremnek úgy az ezerholdasok, mint az Alföld közepén. Ezért a jó minőségű jó termés még nagyobb örömet okoz kisebb adagokban, kivált ha a gazda jól el tudja adni, a miért fáradt, izzadott félesztendeig. — *h. z.* —

Értesítők.

A dobsinai, női kézimunkatanfolyammal kapcsolatos áll. polg. leányiskola értesítője. Közli Halasi Jenő, igazgató. Bevezetőül egy igen érdekes és hasznos értekezést olvashatunk az igazgató tollából e czímen: „Hogyan neveljünk egészséges leányokat?” Az évi jelentésből megtudjuk, hogy az iskola új épületét berendezték, csak tornacsarnoka hiányzik. Az iskola több tanulmányi kirándulást rendezett a megyében és az ország távolabbi részeire is. Tanít 5 ren-

Rima lágyan csobogó fodros hullámaival — kavicsos, puha fővényvel ágyazott, szerelmes füzeseikkel övezett árnyas medrében — már évezredek óta suttogva folydogál a rónaság felé, csak az emberek változnak. Folyton újabb és újabb nemzedék váltja fel a régit, a jámbor tót népet; a keret a régi, csak a létláncolata: az élet és halál, a tavasz és tél váltogatják fel egymást a természet örök törvényei szerint.

A mostani élet a régihez hasonlítva sokban változott, — a fő foglalkozási és kereseti ág: az ős állattenyésztés azonban megmaradt, mert a természet a Rimavölgyét és hegyeit erre alkotta. De ez sem a régi már. A fejlődő kor szelleme gyámokodó kezei alá vette az erdőket; a törvény szigorú keretek közzé szorította a legeltetést.

Megszűntek a régi hegyi és erdei szabad legelők, a melyeken azelőtt kora tavasztól az első hó leestéig szabadon legelt az állat. Elnémult a pásztor emberek bus tilinkójának édesen kecséző kedves szava. Kialudt a pásztortüzeknek az éjszakát bevilágító elbájoló tüze.

A kultura mély nyomokat szántó ekéjének maradandó barázdái már végig húzódnak a völgyön. A szüzi, buja réteken tüzet és füstöt okádó vasparipák száguldanak. Sok helyen gépek zakatolása és a gyárak kürtöinek hatalmas tutulása és felhőszerű füstgomolya tölti el

des, 1 megbízott tanerő; 6 óraadó, a hitoktatók és zenetanítók. A növendékek száma a polgári-ban 145, a kézimunkatanfolyamon 25. Az intézet összes tanulói egyenruhát viselnek, a mely elég olcsón kapható. Kár, hogy az értesítő a vallásérköcsi nevelésről külön nem emlékezik meg.

A dobsinai polgári fiúiskola értesítőjét közli Hanvai J. Ede, igazgató. Bevezetőül Vanay Ferenc elhunyt kartárs emlékének szentel néhány kegyeletes lapot. Ezután az igazgató jelentése következik a lefolyt évről részletesen; tettek több tanulmányi kirándulást. Az iskolában berendezett diákotthont a múlt évben 17 iskola 533 növendéke látogatta. Az intézetnek 8 rendes, 1 megbízott, 1 helyettes tanára van a rendkívüli tárgyak tanítóin s a hitoktatókon kívül. A tanulók száma 4 osztályban 140 volt. Az ifjusági olvasóköri és segélyző egyesület jelentései mellett a könyv- és szertárak állásáról kapunk általános tájékoztatást. Igen helyes, hogy az életpálya választásról tájékoztatja az értesítő a tanulókat.

A siketnémák „Cházár András” áll. seg. jolsvai intézetének értesítője. Közli Markovics Árpád igazgató. Bevezetőben visszapillant az intézet tíz éves történetére, ezután közli az intézet célját és felettes hatóságának tagjait sorolja elő, megismerteti a jótékony alapítványokkal s az intézet szervezetével. A növendékek kinnlagnak s tanulni járnak be az intézetbe, a hol a kézi munkára különös gondot fordítanak. Az oktatótestület 8 tagból áll az intézeti orvoson kívül. Az intézet 6 osztályban 42 növendéket oktatott. A füzet végén jó tanácsokat közöl a növendékek szüleinek. Ezek végén következnek olvasmányok: „Az ember boldog megelégedésének alapja a vallásosság, azért imádkozzatok a siketnémával megfelelő alkalmakkor (reggel, evés előtt s után, lefekvés előtt). Vezessétek őt templomba s tanítsátok meg arra, hogy a teremtőt imádjja, a világ nagyszerűségében az Isten bölcsességének jelét lássa. Szoktassátok arra, hogy legyen alázatos, mások iránt előzékeny, jószívű, az állatokat ne kinozza, a gyengébbeket ne bántsa. Így nevelhetitek a siketnémát testben és lélekben ép, egészséges, boldog és munkás emberré”. Méltó szavak egy emberbaráti intézethez.

A kassai m. kir. áll. felsőipariskola értesítőjét közli Hinsenkamp Bernát, kir. tanácsos, igazgató. Az intézet hatalmas épületének képe van az első lapon. Ezután gyászkeretben emlékezik meg Hieronymi Károly miniszteréről. Az iskola története czím alatt részletesen tájékoztat az év eseményeiről. A látogatások rovatában kiemeli, hogy a kassai megyés püspök gondoskodott a kath. növendékek vallási neveléséről s ő maga személyesen is megjelent husvét előtt és beszédek tartott hozzájuk. Az intézetnek az igazgatón kívül 8 tanára, orvosa, 8 művezetője, 7 előmunkása és 5 bejáró oktatója van. A gépészeti szakosztályon volt 143 rendes tanuló

a völgyet. Az országuton modern guilotinok örült száguldással verik fel az ut porát, sokszor lenyisszantva a kultura és technika vívmányait még nem ismerő, gyanutlanul hazatelő menő falusi libák okos fejét.

Megszűnt a régi jó világ: oda van az elmúlt idők kedves poézise, érdekes romantikája! . . .

Elkalandozó gondolataimat a kedves falusi hangverseny zökkenti helyre. A hangversenyző békák ezreinek változatos brekegése tölti be a mámorteljes levegőjü, szép, csillagos tavaszi éjszakát. Ez a minden oldalról hallatszós erős, csörgőszerű brekegés úgy hat az emberre, mint ha valami nagy gép gyors rázással millió és millió diót szórna egymásra . . .

Végeredményében azonban az a meggyőződés tölti el egész valómat, — ha el is multak a régi jó idők, még is csak szép itt az élet és szebb mint másutt.

A rimavölgyének most is megvan lebilincselő sajátos jellegzetessége és csodásan vonzó ereje.

Nem győzöm csodálni változatos szépségeit. Ennek a kies völgynek Tiszolcztól Nyusztáig elterülő része egészen szűk. Nyusztától kezdve kitér a völgy s így húzódik Rimabréző községig. Itt megszűnik egy rövid darabon és szélesebb alakban folytatódik a rimabá-

3 évfolyamra osztva, ezek közül Gömörmegyéből 5. Tovább tartottak az intézetben vasárnapi iparrajz, kazánfűtői, stabilgépkezelői, lokomobil és cséplőgépkezelői, dinamogépkezelői, gázmotorkezelői, szabó, cipész, kőmives, villamos alapismereti, villamos szerelői és mérlegismertető tanfolyamot. Az ifjuság közt önképző és önszegélyző egyesület működött. Az intézet tanulmányutat rendezett Szomolnokra, Korompára és a Szepességre.

Széljegyzetek.

A reklámvilágnak nagy szenzációja van! Négyen, akik eddig külön-külön szerepeltek, akik eddig bizonyos jellegzetes dolgokat önállóan reklámoztak: most összedugták a fejüket és egy közösbbe olvadtak.

Volnának pedig ezek a négyen a következők: az „Unicum”, a „Digestol”, a „Lysotorm” és a „Kerpel kézfinomító” reklám alakjai.

Az ázott fejű unicum alakott hagyta a tengert, meg az unicumot. Ugy látszik, már nem emelyeg a gyomra.

Digestol ur meg remekül nevet. Szinte látszik rajta, hogy jól esett neki a rák és emésztése kitünő. Dehát miért hagyta el a digestolt? Mi?

Lysotorm? Oh remek! Ön még most is olyan hátratelé közeledő diskrécióval kérdez? Vagy pardon, már nem kérdez! Pedig az alakja még meg van. Lysotorm? Ah mi bájos, ah mi jó. Ah az ajka mily mosolygó. Ah a szeme, ah a szája. Ah de jól illik hozzája! Miért nem kérdezi többé: tudja... ön... már... mi... az... a... Lysotorm? Hűtlen!

Kerpel ur? Ja igen! Hja! Persze... nna... igen, igen (közbe kezeit nagy fölényesen dörzsölgeti)... no tetszik tudni, „legjobb a Kerpel kézfinomító”. Já, já, mindenesetre. Finom; naddjon finom. Weiszt: Kerpel! Ah famósz!

Nos és most mit csinálnak ezek a négyen? Képzelnék, hallatlan dolog történt. Itt Rimaszombatban is láthatók. Plakátsarkokon és a villanypóznákon is. Négyen vannak együtt. S ha az ember rájuk néz, hát úgy tesz, mint a pestiek tettek, mikor először egy kompániában megjelentek. Tetszik tudni, nevettek rajtuk. Hát mi is nevetünk. De miért?

No hát, ez hallatlan! Összeszóvetkeztek és azt mondják, hogy „mi csak szántói savanyuvizet iszunk”.

Igen, igen! Ez az a bökkenő! Mert eddig az egyik az unicumot hirdette; a másik a digestolt, a harmadik a lysotormot és a negyedik a kézfinomítót. És most? Mondom, hogy vizet prédikál mind a négy!

Elhagyták az unicumot, a dygestolt, a lysotormot és a kézfinomítót és — szántói vizet isznak.

Kérem szépen, ez a reklámvilágban legalább

nyai völgykatlanban, a mely egyik legszebb része a völgynek. Innen Keczege, Rimaráhó, Várbócz, Bakostörék és Cserencsény községek felé egyre szélesedik, míg Rimaszombat város határában teljesen kitér a Jánosi község határában beleolvad az alacsony dombok által övezett rónaságba.

Tiszolcztól a cserencsényi határig a szoroson vett völgyben ugyszólván csak rétek és kaszálók húzódnak, helyenként ültetvényekkel és kender földekkel tarkázva, — a vetések és ültetvények pedig a hegy és domboldalakon terülnek el.

A Rima időnként kiönt és kiöntéseivel megtermékenyíti ezt az áldott, bőtermő földet, a melyen a legjobb és legkitünőbb széna és sarju terem.

Ezeket a bőtermő réteket a jótéle takarmányfüvek mindenféle keveréke alkotja. Feltehetően itt az illatos borjupázsit, a mezei lóperje, a piros virágú réti lóhere és a mezei eczetzpázsit, a különféle füvek és mezei virágok változatos válfajaival.

Érdekes megfigyelni a rétek fejlődését. — A mig termésük megéri, sokszor cserélnek virágos köntöst; időnkint sárga, fehér, majd lila, illetve biborszinű ruhát öltönek magukra, a szerint a mint a különféle mezei virágok csoportjai fejlődnek és nyiladoznak.

is — unicum! Mert azt lehet érteni, hogy ha négy jó barát közösen megharagszik egyetlenegy személyné ötödik emberre és összeállnak és közösen megverik az ötödiket.

Ez érthető! Az is érthető, hogy pl. politikai ellentelnek néha „nagy nemzeti célokért” (vanak még ilyenek?) lemondanak politikai elvűsége merevségükről és egyesülnek. Tetszenek már tudni, hogy ez előfordul! Ugy-e?

Ez is érthető! Sőt érthető még az is, hogy pl. nagy tudomány rendszerek lesimulnak; ellentétes nagy álláspontok egymásba olvadnak. Tetszenek-e tudni, hogy ez is előfordul?

Bizony! Hány vízfejű tudós, bölcselet, újságíró akadt már, aki midőn felütötte azótt, boglyas fejét az emberiség hullámverte életének tengere fölé, hát... hát... mit is mondjak? Igen! Unicumot gördített maga elé. Sok csodabogár pattant már ezeknek az uraknak a fejéből a világba és ráfogták önmagukra, hogy valóságos — unicumok. Rendszerük unicum; tudományuk unikum; stílusuk unicum! A többi mind bliktri!

Hány elhízott elvtárs volt a világon, akinek az emésztés volt a főgondja. Ezek nagy elveknek voltak a képviselői. Hirdették a népszabadságot; országmentést; világmegváltást, pedig valójában a digestolnak csináltak reklámot. Így tudom megmagyarázni a megtért anarchistának, *Retté* Adolfnak kijózanodását, aki pl. az általános szavazati jogról azt írja: „az ált. szavazati jog (Franciaországban) egy esomó felelőtlen zsarnokocskára bízta az országot, akiknek más, mint emésztési képességük nincsen”...

Azután hány kegyes mosoly, szemforgató reklámesimálója van a „tudománynak”, akik patentet nyertek elveikre és azt mondták, hogy ez az igazi, hogy csak ők az igazi gondolkodók, hogy ha megtudnák, hogy mi az a lysot... dehogy a Kerpel kézfin... eh, dehogy, az ő tudományuk, hát rögtön beállna a világmegváltás órája stb. stb.

Mondom, itt érthető az egy kalap alá kerülés. Mert az utód, aki látta a rendszerek bukását, bizonyos elvek kudarcát, némely törekvések tarthatatlanságát: együvé helyezi ezeknek letűnt képviselőit és látja, hogy viz lett a sok egyedül üdvözítő unicumokból, elvekből és törekvésekből.

De itt a reklámvilágban, mit jelent ez az egyesülés? Vagy talán az alkoholirtó viznek akarnak reklámot csinálni s azért szövetkeztek?...

Ez lehet! Csakugyan, ez lehet. Sőt akadnak, akik kimondják, hogy ez jó lesz. Talán összeülnek az emberek és azt mondják: mi már csak vizet iszunk. Eddig úgy is sokat ártott a szesz. Tehát ne ez legyen az unicum, hanem a víz. Milyen nagyszerű is lesz, ha ez a nekibizakodás valahogy megcsapja a világot...

Csakhogy lám, mikor a tollat is elevenségbe kergeti ez a zöldülő remény, már a kezdetnél a kudarc előérzete csap meg. Mert ime ezt a

Ezek a réteket tarka virágos köntösbe öltöztető ismertebb mezei virágok: a sárga virágú kis mételevirág, a réti boglárka, az aranysárga-fejű kököresin, a fehér margaréta, a széleslevelű kosbor, a kék nefelejts, a pirosvirágú pipacs, a fehér üröm, a közönséges kömény és a biborszínű vadszegfű, vagy szurkos mécsvirág...

A Rimavölgyi népének a buján termő rét a mindene: — ez képezi főgazdaságát, mert enélkül nem volna szoros állattenyésztése, s nem volna az ezzel szoros összefüggésben levő, kényerteradó földművelése.

A rimavölgyi népnek valóságos ünnepnapja a kaszálás elérkeztenek ideje.

Jól esik látni így kaszálás idején ezt a sorával megelegedett, józan életű, szorgalmas, jámbor tót népet, a kit nem mételevirág meg a lelketlen bujtogatók maszlagos tévtana. Ez a jámbor nép törvénytisztelő és naivul tisztességtudó; tisztességtudását jellemzi azon körülmény is, hogy a marhájáról és a lojáról nem beszél előbb, a míg ki nem mondja hogy: „követem alásan.” Némelyik még tulságba is megy a tisztességtudás terén; egyszer például azt kérdeztem egy ismerős emberemtől, — hát János bácsi, mondja csak, miben járnak Amerikában a farmerek, a mire ő nagy tisztesség tudással azt felelte: „követem alásan nadrágban”...

A mikor megcsendül a kasza s az izmos mun-

négy alakot bepörölték! Be, ha mondom. A régebbi reklámok birtokosai bepörölték azt, aki ezt a négy alakot régebbi rendeltetésétől elvonta és a víz czégérévé összetakolta.

Már most félni lehet, hogy a bíróság igazat ad a panaszosnak és a négy alak elmegy a víztől régebbi rendeltetéséhez. És akkor ismét külön lesznek. Az egyik az unicumnál, a másik a digestolnál, a harmadik a lysoformnál és a negyedik a Kerpel kézfinomitonál.

De ekkor azután mi lesz a vízzel? És akkor mi lesz a megbízhatóságból? Egyszer unicum és azután víz és azután megint csak unicum? Egyszer digestol és azután víz és azután megint csak digestol? Egyszer... no talán már elég!...

Ugy-e kérem, valahogyan ebben az egyesített reklámképben egész kis lélektan, élet, történelem van? Ez valósággal az élet képe! Nincs az emberi tudományban föltétlen nyugalmat nyújtó garancia. Mert a mi ma mint unicum tűnik föl, pl. az holnap már másba olvad. A mi régen mint igazság szerepelt emberileg, az vagy csak emeltyű volt más törekvésekhez, vagy pedig hamisnak bizonyult és leűnt. És ezért úgy látszik, mégis csak szükségese az emberiségnek örök, megdönthetetlen elvei...

Eh, csak olyan meleg ne volna!

Meghívó.

A gömörmezei ref. tanító-egyesület ez évi rendes közgyűlését t. hó 12-én (d. e. 9 órakor) Tornaúján, a ref. templomban tartja meg, melyre úgy az egyesület tagjait, mint a népnevelés ügyei iránt érdeklődő közönséget tisztelettel meghívom.

Pelsőcz, 1911. jul. 5.

Csizi Béla, egyf. elnök.

Hirek és vegyesek.

Olvasóinkhoz. Tisztelettel felkérjük lapunk mindazon olvasóit, kik még az előfizetést meg nem ujtották, avagy hátralékaikat ki nem egyenlítették, hogy úgy az előfizetést megújítani, mint a hátralékos előfizetést kiegyenlíteni sziveskedjenek. Tisztelettel

a „GÖMÖR-KISHONT” kiadóhivatala.

Személyi hírek. *Samarjay* János földbirtokos, a ref. egyház főgondnoka nejevel haza érkezett Budapestről, hol pár hétig üdült.

Ugyancsak haza érkezett *Dapsy* József is nejevel egyik budapesti higienikus intézetből. A hazaérkezettek, mindannyian triss jó egészségben tértek vissza otthonukba.

Molnár József takarékpénztári ügyész t. hó 2-án családjával együtt Pöstyén fürdőbe utazott pár heti kúrára.

kás kezek suhogva vágják a kövér, virágos rendeket, érdekes látványt nyújt a Rimavölgye. Ilyenkor benépesülnek a rétek; a csinos tót leányok és menyecskék a széna gyűjtéshez úgy kiöltözködnek, mintha mulatságba mennének. A szép, tiszta, virágos ruhájú Szabinkák, Miluskák, Mariskák és Zuzankák vig dévajkodás közt serényen szárítják és gyűjtik a pompás, illatos szénát, — a megszáradt takarmányt azután előbb petrenczébe, majd boglyákba rakják és hatalmas nyári szekereken haza hordják a esürökbe...

A kedves rimavölgyi rétek pedig a természet örök törvénye szerint tovább zöldülnek és virágoznak, — évről-évre elvonul felettük az enyészet és teltáadás. Az ezer kanyarban futó gyorsvizű Rima andalító dalt suttag a medre fölé szerelmesen hajló öreg fűzeknek.

Az enyészet romján évről-évre új élet taksad; időről-időre új nemzedék váltja fel egymást, csak ez a szép, vonzó és lebilincselő keret marad a régi.

Ilyen szép itt az élet! — és ilyen szép és kedves a százbérczű kies Gömörnek gyöngye: a természet minden szépségeivel megáldott és felruházott Rimavölgye.

Bodnár Zoltán.

Sipeki Balás Lajos rozsnói püspök t. hó 6-án Lévártra utazott s az ottani fürdőt használja rheumatikus fájdalmai gyógyítására. Itt említjük meg, hogy a püspök pénteken ünnepele csendben püspökké szenteltetésének évfordulóját. Ez alkalomból *Széman* Endre épört fejezte ki a papság jókívánságait. Ez a gyengéd figyelem láthatólag jól esett neki. Lévártól a népszerű főpásztor, mint értesülünk, a Tátrába hészül.

Szabó Elemér dr. m. kir. honvéd főörzsorvos Székesfehérvárról és *Szabó* István gazdasági isk. igazgató Kassáról anyjuk látogatására városunkba érkeztek és néhány napot itt töltenek édes anyjuknál: özv. *Szabó* Györgynénél, városunk egykori polgármesterének özvegyénél.

Dénes gróf jótékonyága. *Andrássy* Dénes gróf kifogyhatatlan jótékonyága legutóbb a zemplénmezei Lazony községben egy új kisedővő intézet építését tette lehetővé. A nemes gróf az intézet építéséhez szükséges telket és jelentékeny pénzüsszeget adományozott.

Egyházmegyei hírek. *Göbl* Márton dr. ünnepélyes installációja július 1-én délelőtt volt a rozsnói székesegyházban az összes káptalani tagok és nagyszámu közönség jelenlétében. Az új kanonokot a megyés püspök papnevelő intézeti igazgatói állásában véglegesítette. — *Szkaupil* József krasznahorkaváraljai alesperes plébános szentsimoni plébánossá nevezett ki. — *Privitzky* Gyula dr. theologiai tanár tanulmányi felügyelőt a megyés püspök az egyházmegyei irodába levéltárossá és könyvtárossá nevezte ki.

Eljegyzés. *Ragályi* Gyula és neje *Török* Sári kedves és bájos leányát *Tulát*, tegnap jegyezte el *Török* Béla, *Török* Zoltán ny. nórádi főispán fia, romhányi földbirtokos. Az eljegyzési hír előkelő és széles körben nagy örömet keltett.

Utazás Németországba. *Veress* Samu dr. főgimnáziumunk igazgatója a napokban Berlinbe utazik, mint értesülünk, *Eperjessy* József rimaszombati takarékpénztári könyvelő társaságában s ott a külföldi nagy világvárosban körülbelül egy hétig időznek.

Tanulmányi ut a külföldön. *Fodor* Jenő, a vármegyei gazdasági egyesület titkára szép és érdekes tanulmányi utról tért vissza a napokban. Fiuméből *Észak-Olaszországba* ment át s ott *Milano* és *Torino* vidékén időzött. Innen *Svájc* nyugati részeire ment át a *Genfi* tó vidékén *Montreux* tájékán, majd *Svájc* más vidékein tanulmányozta a *hegyvidéki állattenyésztést és tejgazdaságot*. Ezután *Ausztrián* keresztül utazott a mult héten haza. Tanulmányi utja, a melyet mások társaságában végzett, három hétig tartott.

Új ügyvéd. *Dr. Molnár* József, fiatalságunk egyik képzett és szimpatikus tagja, *Molnár* József takarékpénztári ügyész fia, t. hó 1-én tette le az ügyvédi vizsgát Budapesten szép sikerrel. Az új ügyvéd, kinek ez alkalommal számosan gratuláltak, nem nyit külön irodát, hanem édes atyjának nagyforgalmu irodájában marad továbbra is mint irodavezető és helyettes.

Kitüntetett géplakatos. Szép kitüntetés érte a budapesti nyári kiállításon *Korent* Vilmos rimaszombati géplakatos, a ki az ott már forgalomban levő *egytemes talpbőr vágó pépjét* kiállította. A zsűri ezüst éremmel tüntette ki a géplakatos polgártársunkat ügyes és elmés találmányáért.

Gyászrovat. Mint sajnálattal értesülünk, *Kmethy* Károly, helybeli fiatal postatiszt pénteken délelőtt meghalt. A megboldogult mindössze 30 éves fiatal ember s városunkban általános tiszteletnek és közbecsülésnek örvendett. Utóbbi időben már hivatalba sem járt s hozzátartozói, valamint barátai aggodva látták, mint teszi tönkre a törekvő, becsületes, végtelenül szerény embert a kór. Halálát özvegy édes anyja és nővére *Herminke* gyászolja.

Központi választmányi ülés. A vármegyei központi választmánya dr. *Fornet* Gyula vmegyei főjegyző, alispánhelyettes elnökele alatt t. hó 3-án ülést tartott. Az ülés tárgya volt az országgyűlési képviselőválasztók 1912-ik évre érvényes ideiglenes névjegyzéke ellen beadott felszólamlások. Mindössze 5 drb

felszólamlási kérvény érkezett be, a melyek kivétel nélkül kedvező elbírálásban részesültek.

Megyei ülések. A vármegye közige. bizottsága holnap tartja rendes havi ülését d. e. 10 órakor a vármegyeházán.

F. hó 10-én d. e. 12. és esetleg 13-án pedig d. u. állandó választmányi ülések tognak tartatni.

Igazgatósági gyűlés. A rimaszombati kerületi munkásbiztosító pénztár június 29-re hirdett, de akkor meg nem tartható igazgatósági ülését ma, vasárnap d. e., fél 11 órakor tartja a pénztár helyiségében.

Kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter *Kövevény* Ödön nagyrőceje kir. adóhivatali adótárnokot — saját kérelmére — a miskolci kir. állampénztárhoz főellenőrré, *Striczky* Árpád itteni kir. adóhivatali ellenőrt a VIII. fizetési osztályba helyben, adóhivatali főellenőrré kinevezte.

Jegyzői értekezlet. A rimaszombati járás jegyzői folyó hó 6-án *Nyustyán Asztalos* János pénzügyi számellenőr és *Volkó* Viktor járási számvevő előadása mellett értekezletet tartottak. Az értekezleten megvitatták és megállapították az új pénzügyi kezelés formáit és nyomtatványait, amelyek az ellenőrzés tekintetében igen praktikusak, csak több munkát igényelnek mint a régi egyszerűbb rendszerű kezelés.

Az amerikai magyarok hazafi-sága. Hogy kivándorlónk nem új hazát keresni, hanem csak munka és kenyérkereset céljából mennek messze túl a tengeren — élénk bizonyossága annak az a kis okmány, mely a napokban került kezünkbe. — E szerint az amerikai *Santh* Bethlehemi első magyar dal- és önképző-egyesület „a magyar név emelésére és a magyar nemzet dicsőségére magyar nemzeti színű piros, fehér, zöld zászlót szerzett be” s azt f. hó 4-én felszentelte. — Ezek az amerikai magyarok — nagy részt megyénkbeli valók — a zászló „keresztiszülői díszes tisztségével” *Jády* Ferencz almagyi körjegyzőt és nejét is kitüntették s az erről szóló díszokmányt nekik elküldötték. Élénk bizonyosságul annak, hogy szívök csak haza huz és ha verejtékes munkájokkal sikerült valamit szerezni, visszajönnek a dollárokkal, mert nekik itt élniök és halniök kell.

Hangverseny Csetneken. Mint halljuk, mult vasárnap igen sikerült jótékonycélú hangverseny volt Csetneken. A szereplők ugy-mint *Prékopa* Ilonka, *Szontagh* Dóra, *Tóth* Miczike, *Kiriny* Béla, *Benyó* Pál nagy érdeklődést keltettek és ezt nagyban ki is elégítették. Nagyszerű ujdonságnak mondják a *hárskúti* énekkar szereplését is. Multkor *Andrássy* gróf váraljai képtárában szerepeltek, most meg Csetneken. Hát ha már bejárják Gömört, nem jönnek-e el egyszer hozzánk is?

Készülő táncmulatság. A rimaszombati kereskedő ifjuság sétahangversennyel egybekötött táncmulatságára serényen folynak az előkészületek. Mint értesülünk, a rendezőség egyik elsőrangú katonai zenekart hívta meg s így a mulatság nagyszabásúnak ígérkezik.

Polgári kör mulatsága. Mult vasárnap délután és este lezajlott a rimaszombati polgári olvasókör szépen sikerült nyári mulatsága a városkertben. Délután 4 óra után gyülekezett a közönség, de nem a sablonos módon fogtak a táncba, hanem előbb pár óra hosszat lombsátorok alatt mérték szép kezek a sört, bort, hűsítőt és pezsgőt s árulták az emlékek való apró tárgyakat. A sátorok előtt cigány huzta a viditót, kivált ahol nagyobb bankót sejtett, mert a cigány szeme meglátja azt a zsebben is. Sátorokban a következő hölgyek árusítottak: *A pezsgős pavillonban:* *Varga* Lajosné, *Varga* Lenke, *Zsuffa* Rózsika, *Zsuffa* Erzsike. *A sörösből:* *Dr. Csernay* Dánielné, *Kiss* Juliska, *Rábelly* Etta, *Tomay* Erzsike. *A borsátorban:* *Bodor* Lászlóné, *Tarjányi* Annuska, *Ibos* Juliska, *Cseh* Juliska, *Takács* Zsuzsika. *A bazarban:* *Vietörisz* Gyuláné, *Szabó* Margitka, *Kovács* Emmuska és *Mariska*, *Káposztás* Irmuska és id. *Kovács* Mariska. *Az üdítő pavillonban:* *Sichert* Károlyné, *Herman* Jolánka, *Bikky* Irmuska, *Gaskó* Margitka és *Remenyik* Margitka. Este 7 óra tájban elkezdődött a tánc és egyuttal kihirdették a szavazást a női szépségversenyre, a melyre minden férfi lebélyegzett, számozott szavazólapot kapott. A szavazást fél kilencz órakor zárta le a bizottság s egy-két

röppentyű föleresztése jelezte a tüzijáték kezdetét, de későbbre kellett halasztani a fiatalság nagy tánckedve miatt, mert épen francia négyes volt soron. A tüzijáték csak tíz óra felé kezdődött és szépen sikerült, csak némely része a fák, bokrok miatt nem volt jól kivehető. Ilyesmi szabadabb téren jobban érvényesül. Utána folyt a tánc éjtélég, közben kihirdették a szépségverseny eredményét. Nyertesek: *Káposztás* Irmuska (1-ső díj: álló óra), *Varga* Lenke (2-ik díj: 2 majolika váza), *Remenyik* Margitka (3-ik díj: selyem sál), *Kiss* Juliska (4-ik díj: arany gyűrű), *Vondra* Anuska (5-ik díj: toll-legyező).

Megkezdődött az aratás. Gazdaközönségünk szép reményekkel néz az ideai aratás elé, mert a kalászosok szépen fejlődtek és elemi csapások által sem sujtattak. A feledi határban már peng a kasza és keresztet is már sokat látni.

Közigazgatási gyakornoki állások. A belügyminiszter a mult héten küldötte le a vármegye jóváhagyott költségvetését, melynek keretében 2 díjas közige. gyakornoki állás rendszeresítését engedélyezte.

Városi vízvezeték. Örömmel adjuk közre, hogy a városi vízvezeték munkálatai a mult héten már kezdetüket vették. Három mérnök érkezett Budapestről városunkba, kik nagy számú munkás sereggel török fel már a földet, hogy a tiszta kristályvíz vezetékeiket lefektessék. A vizet a város a felső sziklasi üde és bő forrásból fogja kapni, melynek gyűjtő medencéje az akasztóhegyen lesz és onnan fog saját súlyánál fogva az épületekbe telemelkedni. Nagy haladás ez városunk fejlődésében s mint-hogy pedig utánna következni fog a csatornázás, rövid idő alatt szép és méltó hirtévre fog szert tenni a mi kis városunk.

Országos vásár. F. hó 12. és 13-án városunkban az ugynevezett *Margit* napi országos vásár fog megtartatni, melyre már a szarvasmarhák és sertések is felhajthatók lesznek.

Anna-bálok. Vármegyénk hirneves és jótékony hatású gyógyfürdői vendégeik szórakoztatására ez idén is megtartják a szokásos Anna-bált. E tekintetben a csizi-gyógyfürdő van első helyen, mert itt már szinte hagyományvá vált annak megtartása; mint értesülünk az új életre kelt *Levánt* fürdőn is rendeznek ez évben nagyobb szabású mulatságot.

Nem mai asszonyember. A régi asszonyember néven ismerték a hölgyeket s a régi magyar törvényekben sokszor találkozunk evvel a szóval. Ezek alighanem erősebbek voltak a maiaknál, de a patriarkák korára gondolunk, ha ezt a kis történetet halljuk egy ma élő nénikéről, aki most 93 esztendő. A néni nagy beteg volt, tüdőgyulladást állott ki és hogy milyen vitézül tartotta magát, abból láthatjuk, hogy labadozása idején meglátogatta egy fiatalabb rokona, a ki maga is nagymama. — No csakhogyan jobban van, kedves Róza néni, hogy érzi most magát? — Nincs nekem, édes lányom, semmi bajom, csak itt odalást a fülem mellett kezd egy kicsit szürkülni a hajam! — A „lányom,” a ki nagymama és meglehetősen ősz, nevetve szól: — Hja, az a korral jár, kedves Róza néni!

Gyanus haláleset. Julius 5-én *Serkén* meghalt *B. Simon* János. A haláleset körülményei gyanura adtak okot, ezért jul. 3-án a rimaszombati kir. ügyészség és vizsgálóbíróság exhumáltatta a hullát és felboncolták. A boncolásnál jelen volt *Mészáros* István dr. vezető kir. ügyész, *Musotter* Miklós dr. vizsgálóbíró, *Zehery* István dr. kir. törvényszéki orvos és *Bleyer* Leó dr. orvos.

Fehér csatornák. Ha Rimaszombat utcáin járunk, sok helyen, a hol a víz megszóktott állani a gyöngébb lejtés és beiszapolás miatt, messziről teherlenek a csatornák. Ez a városi hatóságot dicséri, mert gondja van arra, hogy a járványok csirait az utcákon is kipusztítsa, ezért mézstejjel fertőtlenítette a csatornákat. Kérjük hatóságunkat, hogy ezt a dicséretes közegészségi munkát, többször is végeztesse, ezzel a járványok terjedését mindenestre szűkebb korlátok közé szorítja.

Utonállás. *Demény* József rozsnjórudnai földműves július 1-én Rozsnjóról hazatérte tartott és találkozott *Gabona* Géza rozsnjórudnai

lakossal. *Gabona* minden szó nélkül rátámadt a szegény *Deményre*, letépette és egy kövel úgy hátba verte őt, hogy súlyosan megsérült: be-szállították a rozsnjó kórházba.

A piaci drágaságot nagyrészen azok az ügynökök okozzák, akik távoli vidékről idejönnek és bármilyen áron összevásárolják a rimaszombati piacon a nagymennyiségű baromfit és egyéb keresett piaci árucikket. Rendőrségünk a tegnapi szombatnapi hetivásáron megcsipett egy ilyen összevásárlót, aki már reggel 8 óra előtt 65 pár baromfit vásárolt össze s azokat a közeli kaszinó épület egyik fatartóhelyiségében rakta le. Miután a vidéki ilyen-nemü bevásárlások, a városi szabályrendelet értelmében — csak féltíz óra után történhetnek, azért a rendőrség érzékeny bírsággal sújtotta a korai összevásárlót: *Cseh* Lajos tiszolczi kékedény kereskedőt. Elismerés illeti meg rendőrségünket a helybeli közönség érdekeinek védelmezéseért; de fölhívjuk a figyelmét még arra is, hogy a helybeliek közül többen segítséget nyújtanak az ilyen összevásárlóknak, sőt megbízásokat is teljesítenek vidéki nagyobb megrendelőknél s ezzel is drágítják piacunkat.

Tisztítják a Sodomát. A rimaszombati ember tudja, hogy ez a bibliai név nem valami patriarkális ósvárost jelent, amely bünei miatt szurok és kénytelen elsüllyed a föld felszínében, hanem egy ártatlan hosszukás „tavat”, amely nagy víz esetén Rimaszombat alsó részein folydogál, mert a városkert fölötti zsilipen át beleeresztik a Rima fölösleges vizét; kis vizállás idején azonban elposványosodik s talán innen a Sodomá név, ami sodomai büzzel függ össze. Most már a mult héten elzárták és eltömték a zsilipet, hogy a tóba ne jöjjön víz és kiássák a fenekét, kitisztítják belőle az iszapot. Ezzel a város a közegészségügyének tesz jó szolgálatot, ha iszapos mocsár helyett tiszta Rimavíz folyik a Sodomá gödrében. A mélyítési és tisztítási munkálatok már a Sodomá-utca melletti hidon fölül haladtak és így nemsokára megtisztul a Sodomá.

Lévánt fürdőről. Rég idő óta ösmerem ezt a fürdőt, mely a legutóbbi 20 év alatt annyi átalakuláson ment keresztül, ahány gazdája volt; de ezek az átalakulások mindig a visszafelé fejlődést eredményezték úgy annyira, hogy a mult években még törzsközönsége — az u. n. tótság is elmaradt. Végre a mult évben hire kelt, hogy a fürdőt oly egyén vette át, aki úgy anyagilag mint szakértelemmel képes ujjaferemteni az elzúllott kiránduló és gyógyvizzel rendelkező szimpatikus kis zugot — s így nagyon természetes, hogy a régi jó napokra való visszaemlékezés hatása alatt elrándultam én is megtekinteni fiatalkori mulatozásom színelvét s tapasztalataimról szívesen számolok be: A helyiség, kert rendezett, tiszta, az utak kavicsolva; kellemes sétányok pihenő löczákkal ellátva vannak s helyes beosztással az üdülő betegek pihenése teljesen biztosítva van anélkül, hogy azok, akik csak kellemes időtöltésül kívánják használni a fürdőt, oly kifogástalanul díszes helyiségben élvezhetik a zenét s szórakozhatnak kedvük szerint — ahonnan mások csendessége meg nem zavartatik. Az étkezésre nézve jellemző, hogy a konyha mindennapi viszonyokra van be állítva, egészen viczinális; amit igazol az én esetem is, hogy mint átutazónak tekintett vendégnek a kiszolgáló kijelentette, miszerint ebédre csak levesre és egy adag borju pecsenyére számíthatok — nőmmel együtt, miután a rendes vendégek lefoglalták a déli produktumot s így nekünk be kellett érni a bejelentett kaphatósággal — s nem kis irigységgel néztük az éppen jelen volt rozsnjó róm. kath. püspök Ó méltósága s a többi rendes vendég előtt párolgó turós csuszát, rákot és egyéb jók bőségét; amiből mi — boldogtalan átutazók — nem részesülhettünk.

Tény azonban, hogy amit kaptunk, az jó is volt és — olesó is volt, s így e tekintetben panasznak helye nincsen, mert — elegendő is volt. A helyiségek keresetlen egyszerűsége — s mégis kiválóan izléssel épült volta — a legkellemesebb benyomást teszi; s azon a kis területen ki van használva majdnem minden részlet arra, hogy a vendégnek ott tartózkodását kellemessé tegye. Nem így van azonban ez a fürdőhelyiségekben s itt igazán ott vagyunk, ahol a — part szakad. — Jegyért először is

Pontiusától Pilátushoz az étterembe kell felmászni s hosszas ide-oda szemforgatás után szerencsésen megkapjuk a — mesésen olcsó — fürdő jegyet. A fürdőszoba, — ez már furcsa egy helyiség; valamennyi szűk, tisztán meszelt, de semmi berendezése nincsen, az a primitív lócza se ülésre, még kevésbé pihenésre nem alkalmas és ha kettő veszi igénybe a fürdőszobát, az egyiknek sarokba kell állni, míg a másik öltözik vagy vetkőzik. Ehez járul még a vizesövek elhelyezésénél az egyik kabinból a másikba átvezető nyílás szabadon hagyása, melyen át egészen kényelmesen megfigyelhető a szomszéd szobában fürdőző minden mozdulata és ehez jön, hogy az ablakokon sehohly függöny nincs s így az alacsony ablak előtt járó-kelők akaratlanul is tanúi a fürdőzés furcsaságainak, ami nekik talán kellemes multság, de nem minden fürdővendég óhajtja magát ily látványosságnak kitenni. Tény, hogy e fürdő jövedelmét nagyrésztben a földműves nép adja s a mostani állapotok ezeknek az igényét ki is elégítik, de kívánatos volna legalább két fürdőszobát az intelligensebb közönség részére is — habár magasabb árak mellett — berendezni; nem volna ez kárára ennek a kis telepnek s akkor még ez a kifogás is elesnék. Nem tudom, hogy a kritikát megszívleli-e az általam ugyan nem ösmert, de igen nagyra becsült tulajdonos, de legyen meggyőződve, hogy a fent elmondott kifogások eltüntetése ugy a közönségnek, valamint a fürdőkezelőségnek eminens érdeke. Egy átutazó.

Szeptemberi kirándulások. A. M. O. Kárpátgyűlésnek Keleti Kárpátok osztálya szeptember 8-án tartja Rozsnyón évi közgyűlését, érdekes kirándulásokkal összekötve az idén alakult Gömöri osztály közreműködésével. A program nagyjában a következő: szeptember 8-án d. e. közgyűlés lesz Rozsnyón. Délután kirándulás lesz Krasznahorkára. Szeptember 9-én reggel korán indulás vonaton Pelsőczön át Nagy-Szabosra a papirgyár megtekintésére. Este vissza Pelsőczre s ott meghálás. Szeptember 10-én kocsin a Sziliczei jégbarlanghoz. Délben vissza Pelsőczre, délután haza vagy az Aggteleki barlangba. A részletes programot augusztusban küldik szét. A résztvevők vasúti menetdíjkezelvényben részesülnek. Felvilágosításokkal szolgál Siegmeth Károly ügyvivő alelnök, Budapest VII. Aréna-ut 70. szám.

Betörés. A hacsói határban fekvő magnezit gyár irodáját jul. 1-én éjjel feltörték és egy „Underwood”-féle írógépet elloptak s két üzleti könyvet megsemmisítettek. Az ismeretlen betörőket nyomozzák.

Műhímezési tanfolyam. Ama élénk érdeklődés, mely az eredeti Singer varrógépeken készült műhímzések iránt nyilvánul, arra indította a **Singer Co.** varrógép részvénytársaságot, hogy városunkban az új protestáns főgimnázium egyik földszinti termében hímzőmunka kiállításal egybekötött teljesen díjtalan tanfolyamot rendezzen, melyen a divatos műhímzést az eredeti Singer varrógépen taníttatja. Az új hímzési eljárás könnyen és gyorsan elsajátítható, kevés szorgalom és kitartás mellett az oktatás eredménye meglepő. Jelentős emlékekre és szép ajándékokra a családi körben semmi sem alkalmasabb, mint oly használati tárgyak, melyek sajátkezűleg készített bájos hímzéssel vannak díszítve. A tanfolyam kiterjed: tüftetésre, színes hímzésre, zsinór- és monogramhímzésre, smyrna-hímzésre, applikációs úrmunkákra és a most oly divatos madeira-hímzésre, melyekre egy budapesti tanítónő kiváló ügyességgel tanít. Hangsúlyozzuk még, hogy mind ezen munkák az egyszerű **Singer Central-Robbin** vagy az ugynevezett 20. század csodája „**Singer 66.**” varrógépeken állíttatnak elő, és a kivitel nemesak sokkal gyorsabb, de szebb is mint a kézzel végzett munkák. Jelentkezéseket a tanfolyamra szíveskedjék szóbelileg vagy írásban **Singer Co. varrógép részvénytársaság rimaszombati fióktelephöz Andrassy-ut 1.** intézni. Hímzések kiállítása július 16-án, a **tanfolyam július 17-én kezdődik.**

Tenax. Ez a neve a legújabb permetező szernek, a mit a peronospora ellen kitaláltak. Van ugyan *autoid* is, de annak feltalálójá pöröl a becsületes gyárossal, a ki hamisítva hozta forgalomba az ő jó szerét. A tenax összeörölve tartalmazza a rézgálicot más alkatrészekkel és

a szőlőhöz jól tapadó vegyületben. A kékes port egyszerűen vízbe dobjuk és kész, nem kell törni, nem kell keverni, pár perc alatt feloldódik. Nagyon jó oldala a tenaxnak, hogy nem pörköli meg a szőlőlevelet, mint a rosszul eltalált mézstejes keverék, hogy nem dugul el tőle a permetező, mint a homokos mézstől, mert a tenax finomra őrölt anyag, mint a liszt. A tenax nem drágább, mint maga a rézgálic. Kapható a keresztény szövetkezetek központjánál Budapesten, 5 kgrmos esomagban is. Rimaszombatan már kipróbálták, mert az „Uj Lap” ismertette. Ajánljuk a szőlősgazdák figyelmébe.

Tennis-élet. Fellendült az élet a városkerti tenispályákon, mindinkább nagyobb az érdeklődés az egylet iránt, ez indította tehát a vezetőséget arra, hogy ez évben nagyobb szabású versenyt rendezzen, amelyen eldöntésre kerül a vármegye 1911. évi férfi és női bajnoksága is. A verseny rendezésén az egylet választmánya által kijelölt szűkebb körű bizottság fáradozik s elkövetnek mindent, hogy az ideai versenyek ugy sportszerűség szempontjából, mint anyagi téren is teljesen megfeleljenek a hozzáfűzött reményeknek és a minden oldalról megnyilatkozó érdeklődésnek. Mint értesülünk, összesen tíz tiszteletdíj fog kiosztásra kerülni, melyek mind szép értékű tárgyak, ugy hogy érdemes lesz benevezni s érték küzdeni, melyhez még az erkölcsi diadal is hozzájárulni fog. A verseny részletes kiírását egyébként az alábbiakban közöljük:

Verseny kiírás.

A „Rimaszombati Lawn-Tennisz Egylet” 1911. évi július hó 24-én és a következő napokon Lawn-tennis versenyt rendez a következő feltételek mellett:

1. A versenyen indulási joggal bírnak azon játékosok, kik bármely gömörmezei tennis vagy sport egyletnek tagjai, továbbá kik a megyében állandóan tartózkodnak és az alább meghatározott időig nevezéseiket a rendezőség-nél bejelentették.

2. Ez alkalommal eldöntésre kerül: a) egyes férfi verseny Gömör- és Kishontvármegye 1911. évi bajnokságáért, b) női egyes verseny Gömör és Kishontvármegye 1911. évi bajnokságáért, c) vegyes páros verseny.

3. Nevezések a nevezési díjjal együtt július hó 20-ig bezárólag dr. Fáy István egyleti igazgató Rimaszombat, címére küldendők. Ezen határidő eltelte után érkező nevezések figyelembe vételni nem fognak.

4. Nevezési díj: a bajnoki versenyekre személyenként 3 kor. a páros versenyre páronként 4 korona.

5. A nevezésekben szabatosan feltüntetendő a nevező neve, lakhelye, egyletének neve és végül azon verseny, melyben az illető részt venni óhajt.

6. Páros versenyekre a nevezések csupán páronként történhetnek, hogy ez által a női és férfi versenyzők számának egyenlősége biztosítva legyen. A párok összeállítása a versenyben azonban sorshuzás útján fog történni.

7. A verseny díjai: a bajnoki egyes versenyekben 8 nevezésig tiszteletdíj a 2. első, nyolcnál több nevezés esetén tiszteletdíj a három első helyezettnek; a páros versenyben tiszteletdíj az első és 2. ik pár tagjainak.

8. A versenyek a Széchenyi kerti tennis pályákon tartatnak meg, kezdetük naponként d. u. 1/2 5 óra.

Rimaszombat, 1911. július 7.

A rendezőség nevében:

Dr. Fáy István, igazg. Dr. Sárdos Béla, elnök.

Műkedvelői előadás a tanítói internátus javára. Déry Ede Coburg hercegi uradalmi tanító vezetése alatt a veresközi tanulóvalamint felserdült ifjuság folyó hó 2-án műkedvelői előadást rendezett a „Tanítói Internátus” javára. — Színpadra került: „Rügyfakadás” és „Jön a kérő” cz. egy-egy felvonásos színdarab, amelyet nagyszámú közönség általános érdeklődés mellett, fészült figyelemmel hallgatott végig s meglegedésének kifejezésével honorálta a közreműködő tagokat. A főbb szereplők voltak: Karafanda Irénke, Gotthilf László, Zsabka Mariska, Ujházi Mariska, Pollák Klótild, Brodsko Annuska, Pollák Mariska, Auszt Bertalan és Chudik Nándor. — Az előadás szép összeget jövedelmezett, a melyhez felülfizetésekkel hozzájárultak: Hering Samu erdőmester, Tamás Gyula jegyző 3-3 kor., Kiszely Jánosné, Lányi Aladárné, Miklóska Kálmán, Berzethy Béla, Paál Lajos, Uglar András, Gotthilf Vilmos és Komora János 2-2 kor., Herz Adolf, Brodsko Margit, Hanko Honka és Margit, Lázár Gábor, Karafanda Pál, Szalay János, Iván János, Bettes Ráfael, Puha János, Király József 1-1 kor., Zsabka Jánosné, Jakubcsó Ede 50-50 fill., Gyurják András 40 fillér és Zsabka János 20 fillérvél; — kiknek ez uton mond halás köszönetet Déry Ede, Coburg hercz. urad. tanító.

Lopásért körözve. Flech Zsuzsi vámosi születésű 21 éves cseléd Besztercebányán lopott s a lopás után eillant. A besztercebányai kir. törvényszék köröztette a hosszukezű cselédet. Mult hó 29-én Jánosiban Krausz Simon gazda hazában felismerte őt a feledi csendőrőrs, elfogta és Rimaszombatba kísérte, innen másnap átszállították a besztercebányai kir. törvényszék fogházába.

Saccharin-monopólium. Most nyújtották be a törvényjavaslatot a világ legédesebb szeréről, a melyet a mult esztendőben csempészeti szer alakjában hallottunk emlegetni, a saccharinról. Ez a szer százszor is édesebb a cukornál és a lépesméznél és egy mákszemnyi megédesít 3 bögre kávét, egy lencsényi darabka felér félkiló cukorral. De azt állítják, hogy a gyomorra ártalmas és ezért tiltották. Most állami monopólium alá veti gyártását a pénzügyminiszter. Micsoda tenger édességet tudnak ma gyártani! Volt idő a régi világban, mikor méz, nádmézzel édesítettek, mielőtt föltalálták a répacukor gyártást. Ma már ez is középkori dolog, túlhaladott álláspont, mert túlhaladja ezt az újkor saccharin. Hiába a haladás korát elérjük!

Gömör- és Kishontvármegye törvényhatósági bizottsága által Rimaszombatban, 1911. évi július hó 17. és következő 18-ik napjain tartandó rendes vármegyei nyári közgyűlés

tárgysorozata:

(Folytatás.)

34. 6989. sz. Államépítészeti hivatal jelentése a Ragály-Imola és imola-kánói utnak a viczinális utak hálózatába való felvétele tárgyában.

35. 13953. sz. Számvevőségi javaslat az elévült vagy rendeltetési célját meg nem állapítható közigazgatási letétek elszámolása tárgyában.

36. 5990. sz. Államépítészeti hivatal javaslata a göcsi körjegyzői lak építése tárgyában.

37. 7455. sz. Tornaljai járási főszolgabíró jelentése a szuhafő-tornaljai utvonálnak a törvényhatósági utak sorába való felvételére vonatkozólag.

38. 6361. sz. Keleméri körjegyző jelentése a Naprágy községhez tartozó Széki-pusztai községi pótdadózása tárgyában.

39. 5461. sz. Nagyrőcei járási főszolgabíró jelentése a giczei bábakör ketté választása tárgyában.

40. 5566. sz. Klenóczi jegyző jelentése, mellyel Klenócz községnek a Hrivnák István és társai elleni perére vonatkozó iratokat betervek.

41. 6897. sz. Özv. Bineth Józsefné sajpüspöki lakos hidvámberlőnek a Sajó-hid vámszedési jogának további három évre való megtartása tárgyában ajánlata.

42. 10585. sz. Nagyrőcei járási főszolgabíró jelentése Gömörhákos község behajthatatlanná vált községi pótdadójának törlése tárgyában.

43. 10594. sz. Nagyrőcei járási főszolgabíró jelentése Nandras község behajthatatlanná vált községi pótdadójának törlése érdekében.

44. 19794. sz. Ügyészi vélemény Krasznahorkaváralja község képviselőtestületének a község tulajdonát képező hasznavehetetlen területek eladása tárgyában határozatára vonatkozólag.

45. 5909. sz. ügyészi vélemény a rimaszécsi körjegyzőséghez tartozó községek képviselőtestületeinek az anyakönyvi díjaknak a körjegyző részére való átengedését kimondó határozataira vonatkozólag.

46. 8214. sz. ügyészi vélemény Feled község képviselőtestületének az új temető kezeléséről

alkotott szabályrendeletének jóváhagyása tárgyában.

47. 7530. sz. ügyészi vélemény Susány község képviselőtestületének a rimaszombati vasút építési költségeihez újabb 5000 koronát megszavazó határozatára vonatkozólag.

48. 9116. sz. ügyészi vélemény Gömörispánmező község szervezési szabályrendeletének jóváhagyása tárgyában.

49. 9190. sz. ügyészi vélemény a rónapataki körjegyzői lak javítása tárgyában hozott képviselőtestületi határozatok és építési szerződések jóváhagyása tárgyában.

50. 7718. sz. ügyészi vélemény a Dobsina város és Jex Simon között egy chamotte- és dinágyár létesítésére vonatkozó szerződés jóváhagyása tárgyában.

51. 6963. sz. ügyészi vélemény Dobóca község szervezési szabályrendeletének jóváhagyása érdemében.

52. 9843. sz. ügyészi vélemény Felsőajó község képviselőtestületének az ovoda-alap pénzeinek az ovoda épület vételére fordítását kimondó határozatára vonatkozólag.

53. 5646. sz. ügyészi vélemény Ratkósebes község szervezési szabályrendeletének jóváhagyása tárgyában.

54. 5647. sz. ügyészi vélemény Szirk község szervezési szabályrendeletének jóváhagyása érdemében.

55. 5644. sz. ügyészi vélemény Gerlicze község szervezési szabályrendeletének jóváhagyása tárgyában.

56. 5859. sz. ügyészi vélemény Gömörlipócs község szervezési szabályrendeletének jóváhagyása érdemében.

57. 6980. sz. ügyészi vélemény Rimaszécs község szervezési szabályrendeletének jóváhagyása tárgyában.

58. 10267. sz. ügyészi vélemény Fazekaszaluzsány község képviselőtestületének a községi korcsmának házilag való kezelése tárgyában hozott határozatára vonatkozólag.

59. 5189. sz. ügyészi vélemény a Gesztete községi vadászterület bérbeadása tárgyában.

60. 5856. sz. ügyészi vélemény Baradna község szervezési szabályrendeletének jóváhagyása érdemében.

61. 5857. sz. ügyészi vélemény Dobrapatak község szervezési szabályrendeletének jóváhagyása tárgyában.

62. 5900. sz. ügyészi vélemény a kőhegyi körjegyzőséghez tartozó községi képviselőtestületeknek az anyakönyvi díjak elszámolása tárgyában hozott határozataira vonatkozólag.

63. 6587. sz. ügyészi vélemény Tiszolc nagyközség képviselőtestületének az özv. Krausz Andrásné volt városi nagyvendéglő bérlő részére egy negyedévi bérösszeg visszatérítését kimondó határozatára vonatkozólag.

64. 6586. sz. ügyészi vélemény Tiszolc nagyközség képviselőtestületének a nagyvendéglői bérösszeg leszállítása tárgyában hozott határozatára vonatkozólag.

65. 6849. sz. ügyészi vélemény Rozsnyó r. t. város és özv. Kerekes Andorné között kötött adásvevési szerződés jóváhagyása tárgyában.

66. 8061. sz. ügyészi vélemény a Csetnek nagyközség és özv. Szirányi Ernőné közt kötött adásvételi szerződés jóváhagyása érdemében.

67. 6977. sz. ügyészi vélemény Nemesmartonlaka község szervezési szabályrendeletének jóváhagyása tárgyában.

68. 6314. sz. ügyészi vélemény Gesztes község szervezési szabályrendeletének jóváhagyása tárgyában.

69. 6262. sz. ügyészi vélemény Alsóbalog község szervezési szabályrendeletének jóváhagyása érdemében.

70. 5648. sz. ügyészi vélemény Turesok község szervezési szabályrendeletének jóváhagyása tárgyában.

71. 5855. sz. ügyészi vélemény Balogrussó község szervezkedési szabályrendeletének jóváhagyása tárgyában.

Hirdetmény.

1578 sz. — A nagyrőcei kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a nagyrőcei népbank, — Lucsánszky István, Löwy Gyula helpai lakos és a tiszolci takarékpénztár végrehajtóknak, — Berák György

helpai lakos végrehajtást szenvedő elleni 393 kor., 242 kor. 42 fill., 84 kor. 16 fill. és 385 korona tőkekövetelés és jár iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék a nagyrőcei kir. járásbíró területén lévő Helpa község határában fekvő a 2375 tkvi 1902 számú végzéssel az özv. Berák Györgyné szül. Latinák Anna helpai lakos javára bekebelezett özvegyi hasznélvezeti jognak épségben való fentartásával a helpai 43-ik számú tjkvben foglalt A. I. 1—12 14. 16—36 sorszámú belsőség, ház, udvar, csűr, külsőség és az ehhez tartozó erdő és legelő illetőségéből álló ingatlanak a B 4. sorszám alatt a Berák György nevében álló 1/2 részére 1124 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan **1911. évi július hó 18 napján** délelőtti 10 órakor Helpa községben a község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is, de a kikiáltási ár 2/3-ad részénél olcsóbban eladatni nem fog.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át azaz 112 kor. 40 fillért készpénzben vagy az 1881. évi 60. t. cz. 42. §-ában jelzett és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Nagyrőcei kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság 1911. évi május hó 9-én.

Gazda s. k., kir. járásbíró.

Hirdetmény.

2000 sz. — A nagyrőcei kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a nagyrőcei népbank és a hozzá csatlakoztatott dr. Hozáczy Ferenc ügyvéd és Bogár Miklós nagyrőcei lakos végrehajtónak Vieszt András és a felesége Laczó Zsuzsanna nagyrőcei lakos végrehajtást szenvedők elleni 1870 kor., 340 kor. és 142 kor. 70 fillér követelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék (nagyrőcei kir. járásbíró) területén lévő Nagyrőce r. t. város belterületén fekvő, a nagyrőcei 307. sz. telekjegyzőkönyvben felvett és a nagyrőcei róm. katolikus egyház mint telektulajdonos tulajdonát képező 1 sor, 498. hrszámú belteleken épült és levő s a B 13. és B 14. sorszámoknál való bejegyzés szerint egészben a Vieszt András és a felesége Laczó Zsuzsanna tulajdonát képező s felépítményt is képező 234. népsorszámu ház, udvar, gazdasági épület és kertből álló ingatlanaira 4000 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az **1911. évi július hó 19-ik** napján délelőtti 10 órakor Nagyrőczen a nagyrőcei kir. járásbírósnak mint telekkönyvi hatóságnak a városháza épület első emeletén levő iroda helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is, de a kikiáltási ár 2/3 részénél olcsóbban eladatni nem fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 400 koronát készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvény-cikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Nagyrőcei kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság 1911. évi június hó 10. napján.

Gazda s. k., kir. járásbíró.

CSARNOK.

Jelenet a végből.

Közlő: TRAUM PÉTER.

— Elérkeztem a végállomáshoz. Bevallom, hogy el is vagyok fáradva. Lomhán vonszoló tagjaimat. Ajkaim remegve beszélnek; szemeim

révedeznek s fejemről nem igen hullhat a hófehér hajszál, mert már alig van.

— Leülök. S mikor ülök, sóhajtok egy nagyot és visszanezek. És mikor visszanezek, látom, hogy hosszú volt az ut. Igen hosszú . . . nehéz . . . hosszú. Csak most veszem észre, mert végére értem.

— Tehát ez volt az életem!? Eddig nem is láttam, nem is tudtam, hogy mi az az élet. Mert eddig előre mentem. Már pedig míg előre megyünk, csak magunk előtt látunk sokat de nem tudjuk, hogy mi lesz a miénk. Azért csak akkor tudjuk meg, hogy mi volt a mi életünk, ha a végére értünk . . .

— A napba sem nézhetünk, míg a delelőn van és ragyog; csak ha leáldozni készül. Akkor enged a fényből, melegből és erőből. Akkor rá nézhetünk még egyszer. Meglátjuk méreteit, kerületét és töltjét és végül eltűnik a végtelen ürbe.

— Barátaim, ez az élet! Nézzetek rám! Öreg vagyok. Ködbevesző tekintetemet rá irányítom a multatra s mint egy kihűlt nap, sötétülő képpel nézek a megtett utra vissza. Mondhatom, sok örömem nem volt. Csak éreztem sokat. Ezért szenvedtem, de megadással, mert nemesen éreztem.

— De ez elmúlt! Az érzelmek is, meg a szenvedés is. Egyetlen egy kincsem van, a mi nem mult el s ez az emlékezés. Higgyétek el! Ti még nem tudjátok, hogy mi ez! De mulik az idő. S mikor látjátok, hogy sötétül és hidegül körültek a világ: hogy tagjaitok gyengék; hogy eszetek és szívetek ürül: akkor nincs más, oh nincs semmi egyéb kincstünk, mint az emlék!

— Barátaim, ugy-e hisztek nekem? Lám, hogy most egy megtett ut végén ülök: emlékeimet oda helyezem az ut elejére. Így azután össze van kötve az ut. A kezdet és a vég s meglátom, de csak így, az egész utat.

— És mit gondoltok, ki állt az utam, a pályám elején? Megmondom. Az, kinek legszentebb és legerősebb az emléke bennem. Mondhatom, én azt hittem, hogy mikor már öntudatosan neki indultam az életnek, hát a paradicsom előtt állok. Mert egy angyal állt a kapujánál és én szerettem őt. Ekkor, ez egyszer voltam boldog, mert gondoltam, hogy ő fog vezetni a paradicsomon, tehát életemen keresztül . . . Ah ki hitte volna, hogy most, amikor ennek a paradicsomnak a tulsó végére értem, azt kell tapasztalnom, hogy a kaszás halál korbácsol ki belőle! . . .

— No de hagyjuk ezt. Szóval a kezdetnél ő volt ott. Ti nem fogjátok ezt soha megtudni, hogy ki volt ő. Soha, de soha! A nevé még én sem tudom. Nem azért, mert talán elfelejtettem, hanem azért, mert nem is tudtam meg soha.

— Annyi bizonyos, hogy szerettük egymást. Gyakran találkoztunk véletlenül is. Igaz, hogy ezt a véletlent talán sokszor kerestük is. Mikor pedig találkoztunk, nem beszélt csak a szemünk, meg a szívünk. Különös, hogy mégsem tudtunk valahogy egymáshoz közeledni. Még ma sem tudom megmagyarázni, hogy mi tett bennünket olyan tartózkodókká egymással szemben.

— Ez a kényszer távolság pedig csak szorosabba fűzött minket vágyban, gondolatban és érzelmben. Ez mutatja, hogy vonzalmunk végtelenül nemes volt és nem tehattünk érte felelőssé mást, mint a természetet, mely ezt az érzést a szívbe oltotta.

— Tudjátok barátaim, hogy milyen a fiatal férfi szív, ha szeret. Azért nem is rajzoló le azokat a sóvárgó, ábrándos epizódokat, melyek ez állapotban előfordulnak. E helyett ott folytatom, hol még akkor erősen bizakodó reményemnek tápot véltem nyújthatni.

— Ettől a reménytől üzelve ugyanis azt határoztam el, hogy írok neki. Es irtam. Egyszerűen megírtam, hogy szeretem. Levelemet egy idézzel tejeztem be, mely így szólt:

„A mióta rám tekintett két szép szemed világa, Szebben ragyog a csillag is; szebb a rétnék virága! Téged látok minden éjjel; a mosolygó hajjalom. Álomban is arra kérlek, szeress engem angyalom.”

— E levelet legközelebbi találkozásunknál át is adtam. Megálltam előtte és tiszteletteljesen átnyújtottam. Ő gyengéden elpirulva elvette és szó nélkül, kissé zavaros, de bájos mosollyal, eltávozott. Szóval, ez a találkozásunk is csak olyan volt, mint a többi. Csak elhaladtunk

egymás mellett, de soha nem beszélünk egymással. És én boldog voltam mégis. Eltettem a remény... Jaj, ha akkor tudtam volna, hogy sohasem látom többé.

— Halljátok csak! Másnap kaptam egy levelet. Ráismertem a borítékról a női írásra és tudtam, hogy még ez a kéz sohasem irt nekem. Gondolhatjátok, hogy mint remegett a kéz, mely először bontja fel imádottjának levelét.

— Csakugyan ő irt. Avval kezdte, a mivel én befejeztem. Csakhogy míg az én idézett versnek négy sora volt, ő a negyediket elhagyta s helyébe ezt írta: „arra kérem, ha e dalt elolvassa, jusson eszébe az a valaki, a ki a magáé nem lehet s ki magát igazán szereti...”

— Egyéb nem volt benne. Én mikor elolvastam, részint örültem, hogy nem csalódtam szeretetében. De az nagyon fájt, hogy ennél több nem volt.

— Azóta — itt vagyok. Nem tudom, miért, de soha és soha nem láttam. Hova tűnt, fogalmam sincs. Mi lett vele, nem is sejttem.

— Bizonyos, hogy én azért reméltem és bízottam. Ne ki indultam az életnek. Vártam, vártam, de hiába és most újra mondom — itt vagyok.

— De azért ne higgyétek, hogy világtájdalmas, kétségbeesett szenvedő voltam. Kedves emléket úgy vittem mindenfelé magammal, mint legelső édes levelét. És éreztem, hogy bár nélkülöztem is őt, mégis iránta őrzött igazi vonzalmam megtartotta az egyensúlyt bennem. Így tapasztaltam ezt a rendkívüli nagy igazságot, hogy a *milyen óriási erőbe kerül a lemondás, épen olyan óriási erős az, ki le tudott mondani.*

— Barátaim, a fő, hogy nemes érzelmekkel küzdjük végig az életet! Én nem sokára sirba szálllok. De lássátok, a végállomáson visszaneztem a kezdetre és ott láttam őt. Emlékét elviszem a halálig. Addig, míg szívem a sirba, lelkem pedig Teremtőmhöz tér vissza...

Ezt mondotta nemrég nekünk egy társaságban egy tiszt, nagykorú aggastyán. Valóban megtörtént. Mi szívesen hallgattuk szavait, azért bátorzkodtam leközölni. Ennyi az egész.

Pályázat.

27266. szám. A m. kir. posta műszaki személyzetének kiegészítése céljából több napidíjas mérnöki állásra ezennel pályázatot hirdetnek.

Ezen állásokra az 1883. évi I. t.-cz. 10-ik §-a értelmében mindazon magyar állampolgárok pályázhatnak, akik valamely műegyetemen tanulmányaiknak szabályszerű befejezése után, a budapesti királyi József műegyetemen gépészmérnöki oklevelet nyertek, vagy ezen műegyetem által honosított ily oklevéllel bírnak; tedhetlen előéletűek, testileg ép, egészségesek és posta-távirda távbeszélő szolgálatra minden tekintetben alkalmasak.

Azok a pályázók, akik tanulmányaikat az 1910—11-iki tanévet megelőzőleg végezték; tartoznak hiteles módon azt is igazolni, hogy azóta hol voltak alkalmazva, illetve mivel foglalkozkodtak. A pályázat alá becsajtott állásokat a posta-távirda vezérigazgatóság fogja betölteni.

A sajátkezűleg irt és születési, orvosi, erkölcsi, iskolai, esetleg az eddigi működésről szóló egyéb bizonyítványokkal felszerelt folyamodványok tehát a m. kir. posta-távirda vezérigazgatóságához ezimezve (Budapest II. kerület Albrecht ut 3) folyó évi július hó 15-ikéig közvetlenül nyújtandók be.

A nyelvismeretek a kérvényben megjelölendők s a vezérigazgatóság fenntartja a jogot, hogy erről a felvétel előtt meggyőződést szerezessen. Több nyelvet és ezek közt a horvát nyelvet is beszélők előnyben részesülnek.

Bővebb felvilágosítás a posta és távirda vezérigazgatóság műszaki osztályában szerezhető. A felfogadandó napidíjas mérnökök Budapesten, illetve a kerületi posta és távirda igazgatóságok székhelyein működő kerületi műszaki felügyelőségeknél nyerne az alkalmazás helye megjelölhető, de a felvétel elfogadása ehez nem köthető.

A felfogadott napidíjas mérnökök állásuk elfoglalásának napjától kezdve napi öt (5) ko-

rona díjazásban és netáni külső alkalmazás esetén megfelelő pótlékban részesülnek s annak a hivatalnak fegyelmi hatósága alá tartoznak, melyhez szolgálattételre beosztatnak.

Szolgálatuk megkezdése előtt fogadalmat tesznek és írásbeli kötelezettséget vállalnak arra nézve, hogy egy éven át a posta műszaki szolgálatot alaposan elsajátítani igyekeznek s ezen gyakorlati idő letelte után a napidíjas posta és távirda mérnökök számára előírt szakvizsgát Budapesten letesznek.

Akik ezen feltételeknek eleget nem tesznek, vagy a kiknek magaviselete, szorgalma vagy megbízhatósága ellen kifogás merül fel, valamint azok is, akik más okok miatt postai szolgálatra alkalmatlannak találhatók, napidíjas állásuk alól, minden további igény nélkül egyszerűen felmentetnek.

Viszont azok, akik elvállalt kötelezettségüknek megfeleltek, az említett szakvizsga sikeres letétele után a létszámviszonyokhoz képest a X. fizetési osztály 3-ik fokozatába magyar királyi posta és távirda segédmérnökökké neveztetnek ki. — Kassa, 1911. június 30.

A m. kir. posta és távirda Igazgatóság.

Kereskedő tanulóknak
jó házból való fiu azonnal felvétetik:
KISS BÁLINT
élelmezési-üzlet kezelőnél
RÁKOSBÁNYÁN. 2—2

Kiadó lakás.
Az Erzsébet-tér 8. számú ház emeleti része — **Haas Salamon üvegkereskedése fölött** — bérbe kiadó; — ezen lakrész 3 szoba és mellékhelyiségekből áll. Bérelni szándékozók értekezhetnek ugyanott a tulajdonossal. 1—3

MAGYAR ÁSVÁNYVIZET IGYUNK!
A sok járvány-veszélyekre való tekintettel, elhatároztam, hogy az ősidőktől legjobbnak elismert
VÁRGEDEI (VALÉRIA-FORRÁS)
természetes szénsavdús, baktériummentes gyógy ásványvizet rendkívüli olcsó árban becsajtom a fogyasztó-közönség rendelkezésére.
Megrendelhető a „Várgedei fürdő” kutkezelőségénél és
KOHN ALBERT fakeskedő Rimaszombat, a **VÁRGEDE-FÜRDŐ** és ásványviz-források tulajdonosánál.

A Rimaszombati Kereskedelmi és Közgazdasági Bank R.-t.
Üzletfeleink. — T. közönségnek szives tudomására hozza, miszerint a mai követelményeknek megfelelőleg **Rimaszombatban** felépített
gépgyárát és gépjavitó műhelyét üzembe hozta.
Gyárt és javít: motorokat, cséplőket, elevátorokat és mindenféle gazdasági és ipari gépeket, malomberendezéseket és vasszerkezeti munkákat. ::
Hengerrovátkálás gyorsan és pontosan eszközöltetik.
Autogén gyorsforrasztás tengely vagy bármilyen öntött vasalkatrészekre 24 órán belül eszközöltetik.
:: **Allandó raktár mindenféle gazdasági gépekben** ::
A géptulajdonosok felkértenek, hogy a javításra szoruló gépeket mielőbb szállítsák be, nehogy későbbi időszakban beállani szokott torlódás miatt, az késedelmesen eszközöltessék. 28—*

Megbízható ügynökök felvételnek.

Megbízható ügynökök felvételnek.

KERESKEDŐ TANULÓUL
13—14 éves, tisztességes szülők gyermeke, ki helyesen írni, olvasni és jól számolni tud, tanulóul felfogadtatik:
HOFFMANN MIKSA
.. kereskedésében **JOLSVÁN.** 2—3

ELADÓ EMELETES HÁZ.
Rimaszombatban **Kossuth-u. 24. sz.** ház, melynek földszintjén **két bolthelyiség** és egy lakás, az emeleten pedig egy 4 szobás lakás a hozzátartozó mindenféle mellékhelyiségekkel — szabad kézből eladó. — A vételár- és feltételek felől értekezni lehet ugyanott **Gondke-vits Ferenczné** tulajdonossal. 1—3

Eladó ház.
Kossuth Lajos-utca 35. számú ház, melyben több lakás van és külön udvarral bir, — szabad kézből eladó.
Venni szándékozók értekezhetnek ugyanott **Rentka Jánossal.** 6—*

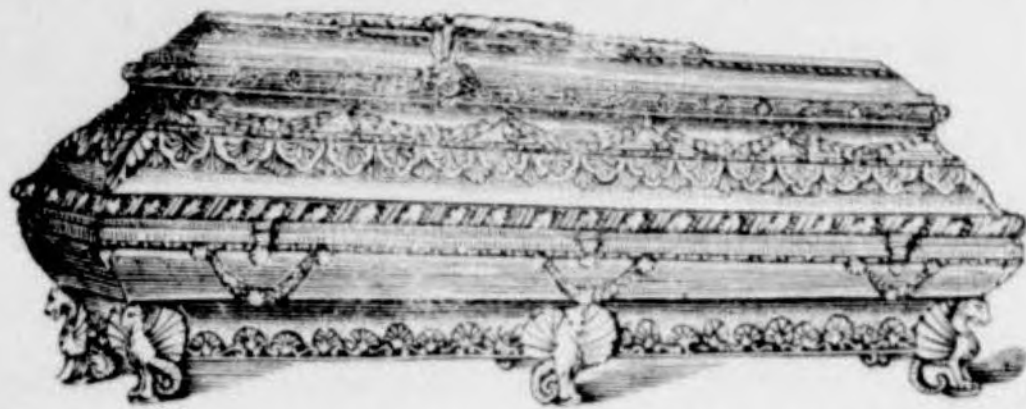
ELADÓ HÁZ.
Kossuth-utca 41. számú ház szép udvarral és nagy kerttel eladó.
Venni szándékozók értekezhetnek:
ANDRÁSI LÁSZLÓ fényképészszel. 4—*

Értesítés.

Tisztelettel hozom tudomására Rimaszombat város és a vidék n. é. közönségének, hogy 45 év óta fennállott

HOLLÓSY-féle temetkező-vállalatot

átvettem, azt ezentúl a régi név igénybevételével, Deák Ferencz-utca 24. sz. alatt Zsuffa Kálmán-féle ujonnan épült házban a saját nevem alatt fogom tovább vezetni. — Kérem emélfogva mindazokat, kiknek kedves halottaik eltemetése osztályrészül jut, ezen szomorú kötelesség teljesítésével engem megbízni. Elvállalok mindenféle temetkezést és az ezzel járó összes teendőket. Tartok raktáron mindenféle nagyságban és kivitelben érc- és fakoporsót, szemfedőt, sírkoszorút, koszoruzsalagot, készítették gyászjelentéseket, ravatalozást stb. mérsékelt áron a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig.

A helybeli és vidéki n. é. közönség jóakaratu pártfogását tisztelettel kéri 28—

ZAWADZKY EDE

Rimaszombat, (Deák Ferencz-u. 24.)

Hirdetmény.

3490. tkv. sz. **Jeszte** község telekkönyve birtokszabályozás következtében átalakított és ezzel egyidejűleg azon ingatlanokra a melyekre az 1886. XXIX. az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t. cz. a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik az 1892. évi XXIX. t. cz. ben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosított, ez azzal a felhívással tétetik közzé:

hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t. cz. 15. és 17. §§-ai alapján, ideértve e §-oknak az 1889. XXXVIII. t. cz. 5. és 6. §-aiban és az 1891. XVI. t. cz. 15. §-a a) pontjában foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889. évi XXXVIII. t. cz. 7. §. és az 1891. XVI. t. cz. 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések vagy az 1886. XXIX. t. cz. 22. §-a alapján történt törölések érvénytelenségét kimutathatják e végből törlési kereseteket hat hónap alatt vagyis 1912. január hó 16. napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset, annak a harmadik személynek, a ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat.

2. Hogy mindazok, a kik az 1886. XXIX. t. cz. 16. és 18. §-ainak eseteiben, ide értve az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t. cz. 5. és 6. §-aiban foglalt bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt vagy is 1912. évi január hó 16. napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásuk figyelembe vételné nem fog.

3. Hogy mindazok, a kik a telekkönyv átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nemkülönben azok, a kik 1-ső és 2-ik pontban körülírt eseteken kívül az 1892. XXIX. t. cz. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogait bármely irányban sértve vélik, ideértve azokat is, a kik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVI. t. cz. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólamlásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatóságához hat hónap alatt, vagyis **1912. január hó 16. napjáig** bezárólag

nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az átalakításkor közbejött téves bevezetésből származó bármilyen igényeket jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvények ren-

des utján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg. 3—3

Kelt Rimaszombatban, a kir. törvényszék mint tkvi hatóságnál 1911. évi június hó 12-én.

Mészáros s. k., kir. törvényszéki bíró.

FLEISCHER és TSA.

GÉPGYÁRA ÉS VASÖNTÖDÉJE KASSÁN, VÁM-UTCZA 11. SZ.

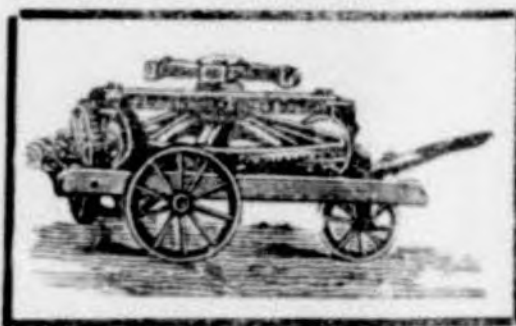
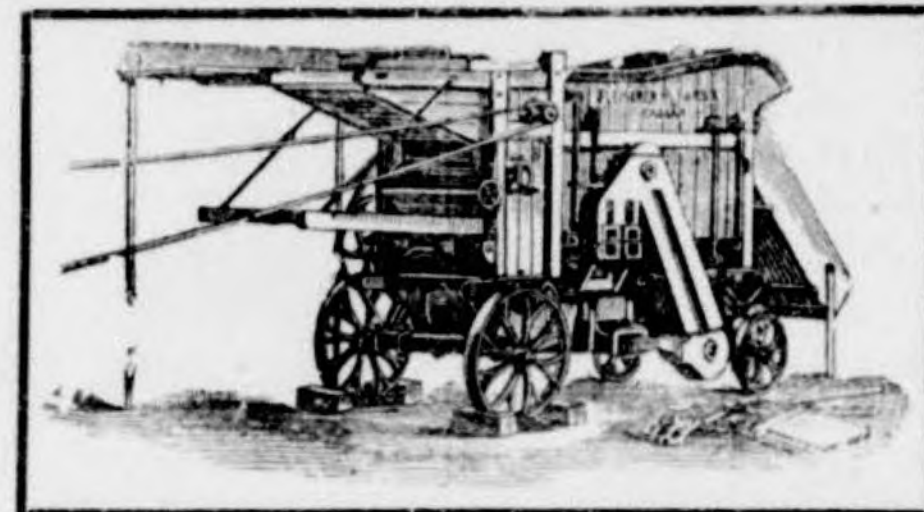
Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával ezélszerűen s gondosan gyártott jóhírnevű gépeit a **nyári idényre**, nevezetesen:

Cséplőkészleteit könnyű járással, járgány vagy gőzmozdony általi hajtásra.

Kézi cséplőgépeit járgány hajtásra is alkalmazva, szalmarázió készülékkel vagy anélkül. **Backer- és magtár-rostát**, továbbá mindenemű **szivattyukat**, **gőzgepeket** és **gőzkazánokat**, **szeszgyár-berendezéseket**, mint p.: **Henze-főzőket**, **czukrosítókat**, **maláta-**, **burgonya-zuzókat**, **malom-berendezéseket** stb.

Gépgyárunk gyártmányainak **jelentékeny készletét tartjuk állandóan**.

Gazdasági gépeink képes, valamint öntödénk gyártmányai árjegyzékét ingyen és bérmentve küldjük. 1—6

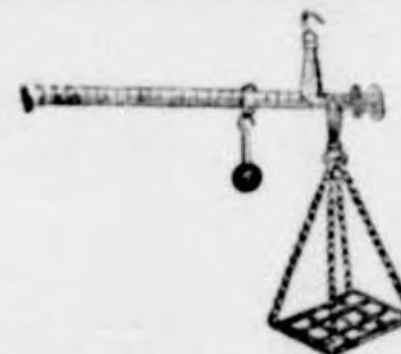
Első gömörvárm. villanyerőhajtásra berendezett mérleg- és gépjavitó műhely.

1—*

KORENT V.

géplakatos, gépész, mechanikus és puskaműves.

Rimaszombat, Szécsi-utca 3. szám alatt.

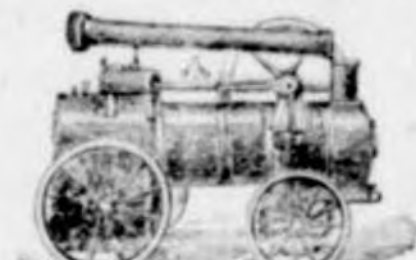
Alólírott tisztelettel hozom a n. é. közönség szíves tudomására, miszerint jó hírnévnek örvendő **mechanikai- és géplakatos-műhelyemet** a mai kor igényeinek megfelelően gyárszerűen, motorerőre, modern szerszám-gépekkel rendeztem be; mi által azon kellemes helyzetben vagyok, hogy mindenféle speciális géplakatos munkát, gazdasági és másnemű gépek és **mérlegek javítását** a legjutányosabb áron — úgy helyben mint vidéken — gyorsan és pontosan megelégedésre eszközölök. — Mindenféle

mérlegek és súlyok műhelyemben 1—2 nap alatt javíttatnak

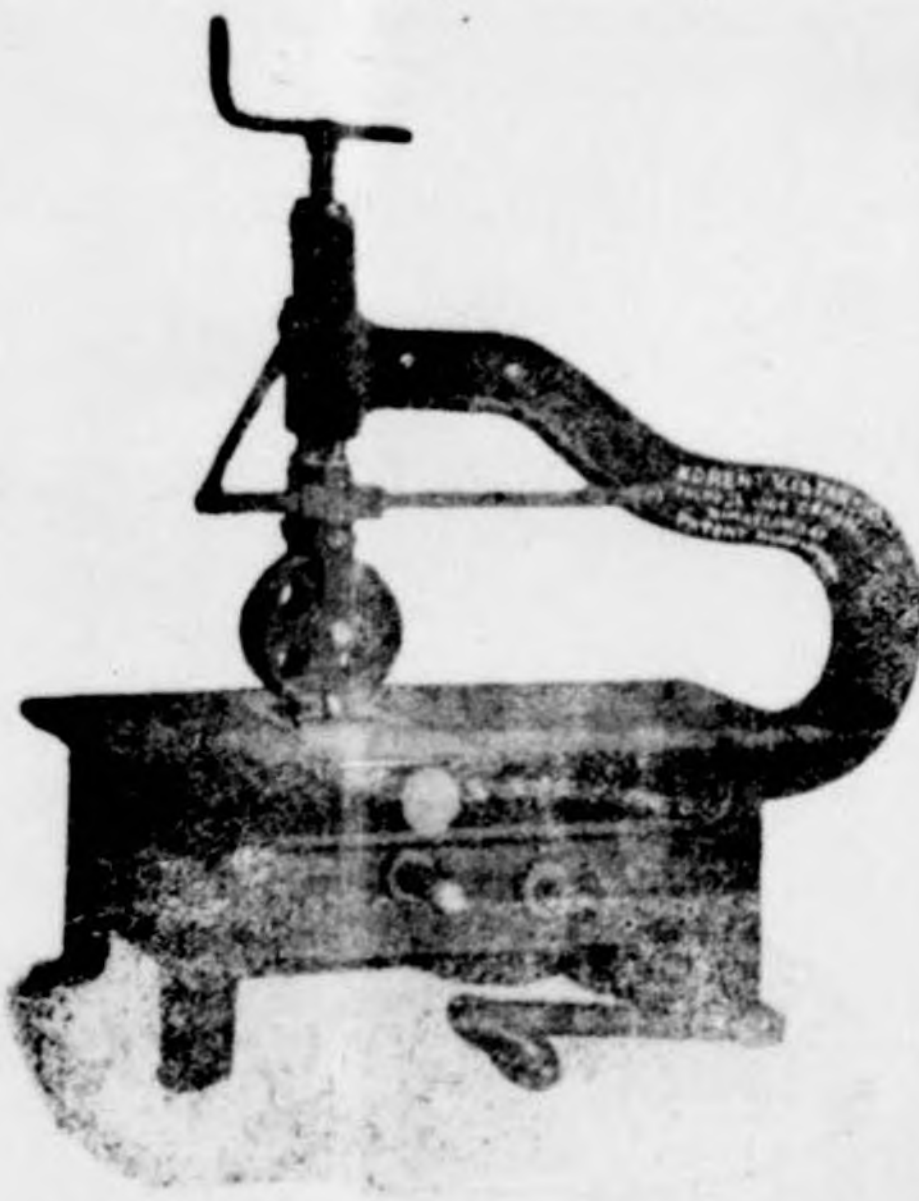
és a helybeli állami mértékhiitelesítő hivatalnál meg is hitelesíttetnek. — Gazdasági gépek, lokomobilok, kazán- és tüzszekevények javítását, dugattyu-gyűrűk készítését, csapágyak (lágerek) öntését, továbbá hengerek és bármilyen méretű dobtengelyek esztergályozását,

cséplőszekevények javítását és átalakítását elvállalom. — Községi tüztecskendők, szivattyúk, vízvezetékek javítását és ujak szerelését elvállalom, valamint minden eszakmába tartozó különleges mechanikai munkák — varrógépek, kerékpárok, villanyesengők, fegyverek ezután is pontosan

és mérsékelt áronjavíttatnak. — A t. motortulajdonosok figyelmét különösen felhívom arra, hogy — a mennyiben állandóan szakképzett motor-szerelőt tartok — minden rendszerű és benzin-motorok javítását úgy itthon műhelyemben, mint vidéken is elvállalok.

Szabadalmazott bőrtalpvágó gép.

Sensatio a bőripar terén!

Gyártok: Saját találmányu szabadalmazott egyetemes talpbőrívágó s kivágó gépeket, mely bőrkereskedők, cipészek, cipőgyárosok és minden bőripari foglalkozók részére nélkülözhetetlen, ezen géppel egész talpbőrüket bármilyen nagy, egész- és féltalpakat, sarok lemetzéseket egy hajtásra — tetszés szerinti alakokban és vonalban — egyenes vagy dűlt (rézsut) metszésben lehet végigválni, illetve kivágni.

A nagyérdemű közönség pártfogását és rendeléseit kérve, vagyok kiváló tisztelettel:

KORENT V.

Árjegyzék e gépekről ingyen!

